מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות שם עצם, שם תואר, פועל, תואר הפועל, מילת יחס ומילת קישור במשפט
- לתרגל את תפקיד המילה לפי מקומה והקשרה במשפט
- לחבר בין הגדרת חלק הדיבר לדוגמה מתאימה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – חלק א: בחירה מרובה

1. ב – תואר הפועל
2. א – פועל
3. ג – מילת יחס
4. ב – שם עצם עם מילת יחס
5. ג – החכמה
6. ג – אבל
7. ב – תואר הפועל
8. ב – רצתי

חלק ב' – חלק ב: נכון או לא נכון

1. נכון – תואר הפועל מתאר מתי, איך או איפה
2. לא נכון – כיתה היא שם עצם, היא מציינת מקום
3. לא נכון – מילת יחס מראה קשר בין מילים, לא בין משפטים
4. נכון – ו החיבור מחברת בין חלקים במשפט
5. לא נכון – לפעמים שם התואר מגיע לפני, תלוי במשפט

חלק ג' – חלק ג: השלמת מילה

1. לידה
2. אתמול
3. הקטן
4. אבל
5. מתחת

חלק ד' – חלק ד: התאמה

- 1 – ב (כיתה)
- 2 – ג (ישבתי)
- 3 – ד (אתמול)
- 4 – ו (לידה)
- 5 – א (גדולה)
- 6 – ה (כי)

חלק ה' – חלק ה: כתיבה קצרה

1. לדוגמה: הכלב הגדול נבח. הכלב - שם עצם, הגדול - שם תואר, נבח - פועל
2. שם תואר מתאר שם עצם (ילד חכם), תואר הפועל מתאר פעולה (רץ מהר)

חלק ו' – חלק ו: משימת חשיבה

1. יש לבדוק שהתלמיד זיהה נכון לפחות ארבעה חלקי דיבר שונים במשפט שבחר

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שם עצם מציין דבר, שם תואר מתאר אותו
- מילת יחס מראה קשר (על, עם, ליד), מילת קישור מחברת חלקים (ו, כי, אבל)
- תואר הפועל עונה על השאלות איך, מתי, איפה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בדוגמת המשפט מהמשחק ולבקש מהתלמידים לנחש את חלקי הדיבר בעל פה לפני הכתיבה
- כדאי לעודד תלמידים להיעזר בשאלות עזר (מה? מי? איך? מתי?) כדי לזהות כל חלק דיבר
- אפשר לחלק לזוגות ולתת לכל זוג משפט אחר מתוך טקסט מוכר לתיוג משותף

דף תרגול: חלקי הדיבר במשפט

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

במשחק בוחרים מילה במשפט ואומרים איזה סוג מילה היא. כאן נתרגל את אותו דבר בכתיבה.

📖 מילון קטן:

שם עצם	מילה שמציינת דבר, אדם, מקום או רעיון, למשל כיתה
שם תואר	מילה שמתארת שם עצם, למשל גדול
פועל	מילה שמבטאת פעולה או מצב, למשל ישבתי
תואר הפועל	מילה שמתארת איך, מתי או איפה קורה הפעולה, למשל אתמול
מילת יחס	מילה שמחברת בין מילים ומראה קשר, למשל לְיָדָהּ
מילת קישור	מילה שמחברת בין חלקי משפט, למשל ו, כי, אבל

1 חלק א' – חלק א: בחירה מרובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה המילה אתמול?

א) שם עצם ב) תואר הפועל ג) פועל ד) מילת יחס

2. מה המילה ישבתי?

א) פועל ב) שם תואר ג) מילת קישור ד) שם עצם

3. מה המילה לידה?

א) שם עצם ב) תואר הפועל ג) מילת יחס ד) פועל

4. מה יש במילה בכיתה?

א) מילת קישור בלבד ב) שם עצם עם מילת יחס ג) פועל בלבד ד) תואר הפועל

5. מילה שמתארת מישהי

א) קראה ב) ספר ג) החכמה ד) הילדה

6. מילה שמחברת בין שני חלקי משפט

א) רציתי ב) לצאת ג) אבל ד) גשם

7. מילה שמתארת איך הוא רץ

א) שם עצם ב) תואר הפועל ג) שם תואר ד) מילת יחס

8. מילה שמתארת פעולה

א) יפה ב) רצתי ג) שולחן ד) מתחת

2 חלק ב' – חלק ב: נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה 'אתמול' היא תואר הפועל כי היא מתארת מתי קרתה הפעולה	☐	☐
2	המילה 'כיתה' היא פועל	☐	☐
3	מילת יחס תמיד מחברת בין שני משפטים שלמים	☐	☐
4	המילה 'ו' יכולה לשמש כמילת קישור	☐	☐
5	שם תואר תמיד מגיע אחרי שם העצם שהוא מתאר	☐	☐

3 חלק ג' – חלק ג: השלמת מילה

השלימו את המילה החסרה.

1. במשפט 'ישבתי _____ בכיתה' המילה שחסרה היא מילת יחס שמציינת קרבה

2. המילה _____ במשפט 'אתמול ישבתי בכיתה' מציינת מתי קרתה הפעולה

3. במשפט 'הילד הקטן אכל תפוח' המילה _____ היא שם תואר

4. במשפט 'רציתי לקרוא _____ לא היה זמן' המילה החסרה היא מילת קישור

5. המילה _____ במשפט 'הוא ישב מתחת לעץ' היא מילת יחס

4 חלק ד' – חלק ד: התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שם עצם	___	**א.** גדולה
2. פועל	___	**ב.** כיתה
3. תואר הפועל	___	**ג.** ישבתי
4. מילת יחס	___	**ד.** אתמול
5. שם תואר	___	**ה.** כי
6. מילת קישור	___	**ו.** לידה

5 חלק ה' – חלק ה: כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט שיש בו שם עצם אחד, פועל אחד ושם תואר אחד, וסמנו כל מילה בחלק הדיבר שלה

2. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין תואר הפועל לבין שם תואר, ותנו דוגמה לכל אחד

6 חלק ו' – חלק ו: משימת חשיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו משפט מתוך ספר או שיר שאתם מכירים, וסמנו בו לפחות ארבעה חלקי דיבר שונים

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין שם עצם לשם תואר

תנו דוגמה למילת יחס ולמילת קישור

איך מזהים תואר הפועל במשפט

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀